

بسیاری باید رد صلاحیت می شدند

نگاهی گذرا به انتخابات مجلس ششم

گزارشی از خانه ملت

عناصر کلیدی جریان خاصی که در این انتخابات از آرای مردم محروم مانده بود گفت این انتخابات با بازشماری همه صندوق‌ها هم درست نمی‌شود، فقط ابطال انتخابات است که می‌تواند این لکه‌نگ را از دامان مسئولان انتخابات پاک کند. [به این ترتیب] فضای عمومی کشور، فضای دیگری شد تا آن که هیئت سومی از سوی شورای نگهبان مسئول بازشماری مجدد گردید و ۲۵۰ صندوق بازشماری شد.

بعد از بازشماری گروه سوم، کسانی که خودشان صحت انتخابات را امضا کرده بودند، «نسبت به صحت انتخابات تردید کردند و ۵۲۴ صندوق توسط شورای نگهبان ابطال شد.»

لاری گفت: «به دنبال اظهارنظر مقام معظم رهبری که اصل انتخابات را تأیید کرده بودند و دستور دادند اگر خدشهای به بعضی از صندوق‌ها وارد شده، هیئت

بازرسی رسیدگی کند و دستگاه قضایی هم اگر فرد یا افرادی در این خدشه، نقشی داشته‌اند مورد مؤاخذه قرار دهد، انتخابات تهران با ابطال ۵۳۴ صندوق و ۷۲۰ هزار رای مردم تهران، تأیید شد و تنها ۵۳ صندوق از ۵۳۴ صندوق یاد شده از مواردی بود که بازرسی کل کشور اعلام کرد که باید در مرجعی قضایی مورد رسیدگی قرار گیرد.»

لاری به این نکته مهم اشاره کرد که از ۵۳۴ صندوق ابطالی، ۲۶۰ صندوق در مراحل اول و دوم بازشماری مورد تأیید هیئت‌های بازشماری قرار گرفته بود و مورد تعرض واقع نشده بود. دلایل ابطال صندوق‌های ابطالی نیز در اختیار وزارت کشور قرار نگرفته است. ۲۱۶ صندوق بنا بر دلایل شکلی و ۳۱۸ صندوق بنا به دلایل ماهوی، از طرف شورای نگهبان باطل اعلام شده است.

وزیر کشور: با طرح این پرسش که در کجای قانون، عنوانی به عنوان ایراد ماهوی برای صندوق‌ها در نظر گرفته شده است، گفت: «قانون، موارد ابطال را دقیقاً احصاء کرده است. طبق قانون انتخابات، اختلاف آراء در شمارش اولیه و بازشماری، موجب ابطال صندوق نمی‌شود.»

۱۷ تن از نمایندگان، تقاضای حضور وزیر کشور را در صحن علنی مجلس نمودند که در جلسه چهارشنبه ۱۳ اسفندماه با اکثریت آرا به تصویب رسید. این تقاضا به موجب ماده ۶۴ آیین‌نامه داخلی مجلس و به جهت اهمیت بحث انتخابات مجلس ششم صورت گرفت. گفته می‌شود محاکمه تاج‌زاده، رئیس ستاد انتخابات مجلس ششم، موجب تقاضای فوق بوده است.

موسوی لاری در پاسخ به سئوالی در خصوص موضع آقای خاتمی در رابطه با پرونده تاج‌زاده گفت: «آقای خاتمی بر قانون‌گرایی تأیید زیادی دارند و نظر ایشان این است که اگر با دقت همه جوانب رعایت شود، خصوصاً به تقاضای تاج‌زاده مبنی بر دعوت از شهود و مطلعین توجه گردد، خیلی از قضایا روشن خواهد شد.»

سرانجام در جلسه علنی ۱۰ اسفندماه، لاری وزیر کشور، در مجلس حضور پیدا کرد و در سخنانی به شرح رخداد انتخابات و برخوردهای فی‌مابین شورای نگهبان و وزارت کشور پرداخت.

لاری گفت: «ابتدا شورای نگهبان بنا به دلایلی تصمیم گرفت برای اطمینان از صحت برگزاری انتخابات — آرای تهران را بازشماری کند که پس از بازشماری ۵۲۷ صندوق و با توجه به آن که بازشماری تعداد اعلامی صندوق‌ها در روند انتخابات تأثیری نداشته و اطمینان لازم برای صحت انتخابات حاصل شده بود و لذا نیازی به بازشماری بقیه صندوق‌ها نبود، بازشماری را متوقف نمودند.»

لاری ادامه داد: «در روز هفدهم اسفندماه آقای جنتی: به بنده تلفن زدند و اعلام کردند که مشکلی در انتخابات وجود ندارد.» وی به مرحله دوم بازشماری اشاره کرد که در ۲۸ فروردین ماه یعنی حدود ۴۰ روز بعد انجام شد و ۴۹۶ صندوق دیگر بازشماری شده و اعلام کردند که انتخابات مشکل ندارد.»

لاری افزود: «بعد از اتمام کار، جریانات سیاسی وارد عرضه شدند و بعضی، انتخابات تهران را «اقتضاح بزرگ» نامیدند و حتی یکی از

لاری: «روز هفدهم اسفندماه آقای جنتی به بنده تلفن زدند و اعلام کردند که مشکلی در انتخابات وجود ندارد علاوه بر این، قانون، موارد ابطال را دقیقاً احصاء کرده است. طبق قانون انتخابات، اختلاف آراء در شمارش اولیه و بازشماری، موجب ابطال صندوق نمی شود.»

رد صلاحیت با چه ملاکی؟

هفته نامه عصر ما در شماره ۲۰۰ (۷۹/۱۱/۲۳) خود در یادداشتی سخنان آیت الله جنتی دبیر شورای نگهبان را نقد کرده است. آیت الله جنتی: در مراسم جشن های دهه فجر در پاسخ به این سؤال که چرا شورای نگهبان در انتخابات مجلس نتوانست وظیفه خود در باب جلوگیری از تخلف ها و بررسی صلاحیت ها را انجام دهد و چه تئوری برای انتخابات ریاست جمهوری اتحاد شده، گفت: «من اصل این مطلب را رد نمی کنم و قبول دارم که بسیاری باید رد صلاحیت می شدند، اما نشدند، منتها ما مشکلات داشتیم و آن موقع مشکلات ما را به این جا کشاند. مجمع تشخیص مصلحت مصوبه ای داشت که من آن را تأیید یا رد نمی کنم؛ این مصوبه دست ما را بست. منتها وزارت اطلاعات می بایست به ما اطلاعات بدهد که به ما این اطلاعات را نداد.»

عصر ما، این سؤال را مطرح می کند که آقای جنتی که یک فقیه است و به ضرورت عضویت در شورای نگهبان باید از فضیلت عدالت نیز برخوردار باشد، چگونه و با استناد به کدام سند و مدرک بسیاری از نمایندگان و تأییدشدگان را چنین بی مهابا فاقد صلاحیت اعلام کرده و در هتک حیثیت اشخاص چنین بی پروا عمل می کند؟

گفتنی است مطابق قانون انتخابات، شورای نگهبان موظف شده است در بررسی صلاحیت کاندیداها از سه مرجع مشخص یعنی دادگستری، نیروی انتظامی و وزارت اطلاعات استعلام کند.

یادداشت فوق می افزاید: «بر فرض که وزارت اطلاعات با شورای نگهبان همکاری نکرده است، [اما] در همکاری دادگستری تهران و نیروی انتظامی قطعاً تردیدی نیست. آیا فقدان مدارک علیه صلاحیت شدگان در دو نهاد مذکور، خود قرینه ای بر بی اعتباری اظهارات ایشان نیست؟»

کیهان در ۷۹/۸/۲۴ در بخش پیام های مردمی نوشت: «شورای نگهبان چوب اغماض های مصلحتی خودش را در تأیید صلاحیت برخی از نمایندگان می خورد.»

لاری به اشتباه هایی در جریان بازشماری صندوق ها اشاره کرد از جمله آن که از مجموع صندوق هایی که مدعی هستند فاقد مهر هیئت نظارت بوده است، ۶ صندوق اصلاً مورد بازشماری قرار نگرفته و کسی روی آن ایرادی نداشته است. همچنین از ۳۱۸ صندوقی که به گفته آقایان دارای اشکالات ماهوی بوده، ۴۳ صندوق آن ناشی از اشتباه در ثبت تعداد آزادی داوطلبان در رایانه هیئت نظارت شورای نگهبان بوده است.»

لاری در پایان افزود: «هیچ قانونی برای ابطال ۵۳۴ صندوق اخذ رای وجود نداشته است.»

کیهان در ۷۹/۸/۲۴ در بخش

پیام های مردمی نوشت:

«شورای نگهبان چوب

اغماض های مصلحتی

خودش را در تأیید

صلاحیت برخی

از نمایندگان می خورد.»

سرانجام پس از چند جلسه، دادگاه تاجزاده به پایان رسید وی در نامه سرگشاده ای به رئیس قوه قضاییه اشکالات دادگاه را نیز خاطر نشان نمود. تاجزاده در این نامه گفت دادگاه محترم به وی اجازه نمی دهد دلایل خود را در اثبات صحت انتخابات ارایه نماید. همچنین به دعوت مطلعین که اکثراً به لحاظ گرایش سیاسی همسو او نیستند و مسئولیت نظارت بر انتخابات را به عهده داشتند، برای استماع

اظهارات و شهادت آنان تن نمی دهد. در پایان تاجزاده خطاب رئیس قوه قضاییه این سؤال را مطرح کرد که آیا دادگاه محترم بنا دارد تمام تلاش خود را برای مخدوش جلوه دادن انتخابات مصروف دارد؟

آیت الله یزدی عضو شورای نگهبان در بسیج روحانیون مدرسه فیضه طی سخنانی گفتند: «هر چند امیدوارم این دفعه نظارت به خوبی انجام شود، اما باید توجه داشت که نظارت نمی تواند مانع از برگزاری انتخابات شود و وسط کار دست طرف را بگیرد و از پشت صندوق بردارد و کاری که ناظر می تواند انجام دهد گزارش به مسئولین نظارت است. آقای تاجزاده از سوی وزیر کشور به سمت رئیس ستاد انتخابات منصوب شده است و شورای نگهبان هم نمی تواند در این باره کاری کند و تنها همانند دیگران این شورا نیز ابراز نگرانی برای عدم اطمینان به برگزاری دولت انتخابات کرده است. به هر حال شورای نگهبان قانوناً کاری نمی تواند بکند.»

گفتنی است که هیئت مؤتلفه اسلامی و تشکل های همسو از انتخاب تاجزاده اظهار نگرانی کرده بودند.